

" ÖMRÜN AVQUST CIZGİLƏRİ

Mənim inancıma görə həyatda elə an, elə məqam var ki, o tək-cə bütün ömrünə bərabər olmur, həm də sənin doğum günün kimi yaddaşına yazılır. Və bu yazı heç vaxt pozulmur, hətta o yazının üstünə şəh də düşsə, toz da qon-sa, onu birdəfəlik silmək, cırıb atmaq, unutmaq mümkünsüzdü. Axı, ömrə yazılıb, ürəyə yazılıb!.. Hə, mən bu bir cümləlik fikrimdə nə yazacağımı, nə deyəcəyimi öncədən çatdırmaq niyyətində deyiləm. Amma sadəcə bir içim-dən gələn pıçiltını yazımın əvvəlinə çıxartdım...

Hər anı, hər dəqiqəsi olduğu kimi yadımdadı. Elə bil ki, kinoya baxıram. Fırlanır çarx gözümün önündə. Və mən də o fırlanan çarxla birlikdə dönürəm o günə, o ana. Gəlişini, ilk kəlməsini, hətta gözələrinin dibində gizlənilib, oradan boylanan kədəri də görürəm... İlahi, o baxış, o kədər, o pıçiltı sanki qeybdən gəlirdi, qeybdən də görünürdü. Onu görməmək, onu duymamaq mümkünsüz idi. Mən nə qədər cəhd etdim, nə qədər görməmək, duymamaq istədim, mümkün olmadı. O anın özündə bir maqnit dalğası var idi. Yaxalamışdı məni, elə yerimdən tutmuşdu ki, tərpnə bilmirdim. Və bu günə qədər də maqnit dalğasının tutduğu yer mənə aid deyildi. Məndən qopub gedibdi. Elə məni də aparıbdi bəlkə də...

Hə, tarix elə bu yazının dünyaya gəldiyi günə təsadüf edir. Onda da avqust idi. Onda da qora bişirən öz işini görürdü. Və elə onda da mən başımı salıb aşağı kağız-qələmin ixtiyarına vermişdim özümü. Bilmirdim ki, bu kağız-qələm məni ona tərəf aparır, ona səmtləyir... Və mən də qələmin, kağızın etəyindən tutub gedirəm. Əslində getmirəm ey. Mənə tərəf gəlir, onu qarşılamağa çıxıram... Və həmin an qarşılaşırıq, öncə baxışlarımız görüşür. Sonra... Bax, elə hər şey də o sonradan başlayır. Bu mənim doğum tarixinin yeni başlanğıcıdır. Soruşa bilərsiniz ki, nə baş verdi. Nədən dəyişdi doğum tarixi? Düzünü deyim ki, bu sualın cavabını hələ də tapa bilməmişəm. Ona görə də sizə heç nə deyə bilməyəcəm və mən-dən də yəqin ki, ağıllı bir cavab da ala bilməyəcəksiniz. Axı, insan niyə doğulduğunu özü bilmir və heç vaxt da bilməyəcək!

Sizi çox da maraqla qoymamaq, intizarda saxlamamaq üçün bircə anladığım bir gerçəyi, dərk etdiyim bir həqiqəti deyə bilərəm ki, həmin avqustda, həmin o qora bişirəndə mənim doğulmağım Allahın növbəti möcüzəsidir. Çünki dünyaya mənimlə birlikdə bir sevgi də gəlmişdi. O sevgi yeni şeirlərimin, yeni pıçiltılarımın, yeni duyğularımın ünvanı, bəlkə də elə özü idi. Əslində elə də var. Özü də bəlkəsiz, filansız!..

Bax, onda mən əlimi göyə açıb şükür duaları ilə Allaha və sənə təşəkkürümü çatdırdım. İndi o duaları da, o şükürləri də içində təkrarlaya-təkrarlaya yazıram:

**Göydən düşən üç almayla
Bitdi mənim nağıl ömrüm.
Ondan nə mənə pay düşdü -
Nə də sənə ağıl, ömrüm!**

**Bədhətən söz deyərdim,
Öz yükümü çox bəyəndim.
Mən dəvə yox, mən küyəndim -
Belə gəldi, axır ömrüm!**

**De, o kimdi şəkili daşda?
Demirəm ki, başdan başla.
Gülə-gülə, əli qaşda -
Daş üstündən baxır ömrüm...**

**O həsrətə bu tabıyla,
Haqqa, sənə, xitabıyla...
Neçə-neçə kitabıyla -
Yüngül gəldi, ağır ömrüm!**

Bəli, mən bütün yazılarımla, bütün xitablarımla və bütövlükdə ömrümün mənasını həmin o gündə, o anda tapdım və qiblemi də bir daha müəyyənləşdirdim. Elə bilməyin ki, həmin ana qədər asi idim. Yox, mən onda Allahın adı, sadə, iddiasız başıaşağı bir bəndəsi kimi yaşayırdım ömrümü. Məhz, həmin o doğum gündümdən içimdən bir iddia boy verdi. Bu iddianın adı Məcnundan artıq Məcnunluq idi. Bugünə qədər də böyük Füzulidən min dəfələrlə üzr istəməklə, özümü Məcnundan böyük Məcnun sayıram. Düşünürəm ki, mənim sevgim, mənim səcdəm birmənalıdır, dəyişməzdir və onun hansı bucaq altında təqdim etməyimdən asılı olmayaraq, o, mənə aid olmaqla yanaşı, həm də təzədi, tərdi

Bəli, ürək kiməsə bir parsa ətdir, kiməsə yumruq boya daşdır, kiməsə tez sınaq şüşədi və kiməsə elə-bələ heç nədi. Yəni, insan bədəninin bir əzasıdır. Amma ürək həm də bütöv bir dünyadı. Duyğuların, hissələrin, ağrıların, sevinclərin, kədərlərin, vüsalların, həsrətlərin, bir sözlə, insana aid olan hər şeyin həm bələyidi, həm beşiyidi, həm də elə özüdür ki, var. Deməli, ürək həm də Allahın sənə tikdiyi evdi. Sən də o evin həm özüsən, həm də müsafiri, sakini. Deməli, elə ürək həm də Sənsən!

Sən olan yer heç vaxt qaranlıq ola bilməz, darısqal ola bilməz, soyuq ola bilməz, ümitsiz ola bilməz, işıqsız ola bilməz! Bilirsən niyə? Ona görə ki, Sən olan yeri Allah sənə aid edib! Və Allahın aid etdiyi yerdə işıqsız, susuz, havasız olmur axı. Bax, bütün bu dediklərim, yazdıqlarım pafoslu da çıxa bilər, sərəməlik kimi də görünə bilər, hətta bayağı da adlanmaq şansında da qorunmur. Amma kim nə deyir-dəsin, kim hansı qiyməti verir-versin, heç vecimə də deyil. Bilirsən niyə? Ona görə ki, səni Allah çıxartdı qarşıma. Sənə aid olan yeri Allah müəyyənləşdirdi. Və səni ömrümə Allah hopdurdu. Mən və bütün bəndələr Allah qarşısında həm acizik, həm də heç kimik. Ona görə də Allahın iradəsinə qarşı çıxmaq qeyrimümkündür və mən bunu heç ağılma da gətirmirəm. Çünki həyatımın bütün anları Allaha və Sənə aiddi!

Ona görə də mən nəyi nə vaxt yazmağı və necə yazmağı da heç kimdən soruşmuram. Çünki yazdıran da, pıçıldayan da Allah və Sənsən. Bax, elə indi yazdığım şeir də o pıçiltılardan biridir.

**Yenə təkliyimlə pıçıldayıram,
Bir az dünənimdən, bir az bugündən.
Ağrı baltasını itiləyibdi -
Kəsib ümüdümə düşən düyündən...**

**Üst-üstə gəlməyən kipriklərimi,
Əyməyə çalışır nəm ağırlığı.
Ağırlıq barədə bildiklərimi -
Alt-üst eləyibdi qəm ağırlığı...**

**İçimdə-çölümdə külək at çapır,
Təklilik qamçıləyir zənnimcə onu...
Büdrəyən bəndəni, demək tez tapır -
Ölümdən tez gəlir adamın sonu...**

Bu pıçiltıların arxasında bir ömür dayanır. Əl barmaqlarının sayını keçmiş ömür. Yəqin o sayı sən də bilirsən. Allahın bildiyi sayı deyirəm!.. Yəqin bu pıçiltıların arxasında sonu görünən ömrün kimə aid olduğunu da gözümdən qaçırmırsan. Çünki onu Allah da artıq bilir və bir də ömrün alt-üst olması təzə bir fikir deyil və təzə söz də sayılmaz. Amma qəmin bütün ağırlığı ilə vücuda hopması hər adamın ömrünə yazılan yazı deyil. Buna birmənalı inanıram. Ona görə ki, ömrü yazan yer üzündəki bütün insanların fərqli yaratdığı kimi onların yazısını da fərqli qələmlə, fərqli fikir və cizgilərlə yazır. Kimi insan ömrü yaşayır, adıdan adı. Kimi Məcnun ömrü yaşayır, aşıqdan aşıq və yaxud dəlidən dəli. Kimi də yenidən doğulur öz sevgisi ilə. Elə mənim kimi! Deyəsən, çox təriflədim özümü, çox "mən-mən" dedim.

Bunu günaha yazma, günahdan sayma. Özündən razılıq hesab etmə. Bil ki, mən Allahın və Sənin nəzərlərinin altında olmaqla yanaşı, həm də sizdən aldığım impulsaların işığında yazıram, danışırım...

Bütün bu yazı boyu mən içimdə sanki ələk əliyirdim. Bunu ona görə xüsusi qeyd edərim ki, həmişəkindən fərqli olaraq sözü seçməyə, fikri təqdim etməyə bütün gücümle çalışırdım. Məqsədim, məramım da bu ildi ki, artıq sözə, artıq fikrə yol verməyim, yer ayırmayım. Kimse həmin o artıq sözdən, yersiz fikirdən yapışıb haralarasa gedib çıxmasın. Məhz bu səbəbdən yazımın üstündə nanə yarpağı kimi əsmək dərcəsinə gəlib çıxmışdım. Hətta özüm-özümə bir az acıyırdım da. Özümün-özümə bir az yazığım da gəlirdi. Axı, heç kimə belli olmayan, heç kim üçün maraq doğurmayan, yenidən doğulmağımın, kağıza köçürməyimin nə mənası var? Amma yox, tək-cə yazılanı yadigar olması, qalması baxımından yox, həm də yazılanın bir təbrik, bir xatırlatma, dünənə dönüş olmasıdır. Mən də məhz təbrik üçün, dünənə dönüş üçün yenidən həmin avqustdan bu ilin avqustuna gəlmək üçün düşüncələrimi sözə çevirdim və yazdım. Her halda bu yazı ad günü təbriki kimi də oxuna bilər, xatirə kimi də!

Bəli, yazımın əvvəlində dedim ki, heç kim doğum gününü doğulacağı andan öncə bilmədiyini kimi, təkrar doğulacağı da bilmir. Allah nəşib etdi, mən təkrar doğulmağımın şahidi oldum, elə Sən də! Və ömrümdəki Fərəh, Sevinc, Kədər, Ümid, Həsrət, bir sözlə, nə varsa hamısı həmin günə bağlıdır. Və onların hamısı hər bir an mənimlə baş-baş, mənimlə birlikdədir. Mən də onlarla. Elə yəqin ki, Sən də!..

